

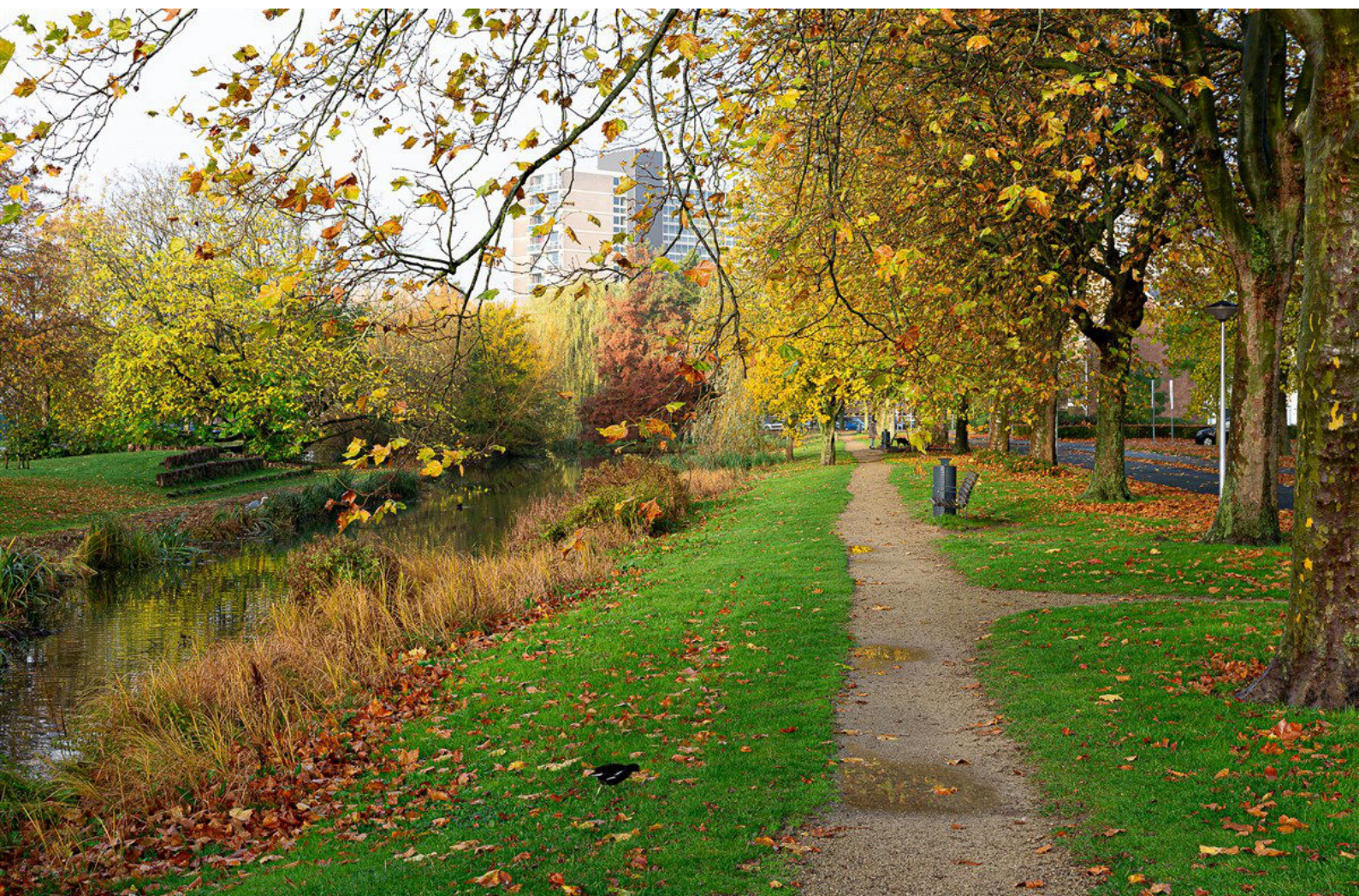
Programmabegroting 2026

Versie: Vastgesteld door raad

13 november 2025



Aanbiedingsbrief	8
Waar staan we op financieel gebied	10
Baten en lasten per programma	15
Structureel evenwicht	16



Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de Programmabegroting 2026: de laatste begroting van deze bestuursperiode van het college van B&W. Deze bouwt voort op de vastgestelde Kadernota 2026. In de afgelopen jaren is er veel bereikt. Vanuit het coalitieakkoord *Diemen met elkaar en voor elkaar* hebben we samen met de raad gewerkt aan een toekomstbestendig Diemen. We hebben geïnvesteerd in woningen, voorzieningen en duurzaamheid, en zijn blijven omzien naar onze inwoners en medewerkers. We legden een stevige basis voor een financieel gezonde en zelfstandige gemeente. In 2026 werken we onverminderd door en starten we ook met nieuwe zaken. Dat leest u in deze begroting.

Meer financiële zekerheid in 2026

Financieel staan we er goed voor. Dankzij het solide beleid van de afgelopen jaren is de algemene reserve goed gevuld. Dat geeft ons ruimte om in 2026 waar nodig middelen in te zetten zonder ingrijpende bezuinigingen door te voeren. De Meicirculaire 2025 en de Voorjaarsnota van het Kabinet hebben het meerjarenperspectief bovendien verbeterd.

Wat gaan we in 2026 doen?

We blijven werken aan kansengelijkheid en bestaanszekerheid, onder andere via het noodhulpbureau, de uitbreiding van het stadspas aanbod en het verbeteren van de toegankelijkheid van voorzieningen. Binnen het onderwijs zetten we stappen met het onderwijskansenbeleid en een nieuwe ronde van de Gelijke Kansenalliantie.

Met het programma **Stevige Lokale Teams** zorgen we voor laagdrempelige ondersteuning binnen het sociaal domein. Op het gebied van opvang en zorg voor ontheemden, asielzoekers en statushouders nemen we onze verantwoordelijkheid.

Dankzij extra middelen uit het Rijk kunnen we meer doen op het gebied van duurzaamheid en klimaat. In 2026 bouwen we verder aan woningen in onder andere Plantage de Sniep, Holland Park West en Buitenlust, en werken we aan de gebiedsontwikkeling rond sportcentrum Duran. De mobiliteitsvisie, ontwikkeld met inwoners, wordt concreet met maatregelen voor verkeersveiligheid, openbaar vervoer en autoluwe wijken.

We werken aan de weerbaarheid van onze samenleving, gaan verder aan de slag tegen ondermijning, en verbouwen het gemeentehuis tot een toekomstbestendig en voor iedereen toegankelijk gebouw. We blijven inzetten op ontmoeting en verbinding tussen onze inwoners. We zorgen dat Diemen een woonplek is, waar mooie evenementen worden georganiseerd en voldoende mogelijkheden zijn voor sport en andere vrijetijdsbesteding. Daarom Diemen. En kijken we uit naar de viering van 800 jaar Diemen: een moment van verbinding en trots.

Tot slot

Met deze begroting zetten we in 2026 opnieuw mooie stappen voor Diemen. We investeren gericht in kansengelijkheid, duurzaamheid, wonen en voorzieningen, en blijven bouwen aan een verbonden en toekomstbestendige gemeente. Tegelijkertijd zijn we ons bewust van de financiële onzekerheden op de langere termijn. Daarom blijven we bewust keuzes maken en zijn we terughoudend met nieuw beleid. Uw besluit op deze begroting geeft richting aan het laatste jaar van deze collegeperiode én aan de jaren die volgen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Diemen,

de secretaris,
G.T. Wildeman

de burgemeester,
E. Boog

Waar staan we op financieel gebied

Financieel vertrekpunt

De Kadernota 2026 is het financiële vertrekpunt voor deze programmabegroting. Die nota liet onderstaand meerjarenperspectief zien.

Kadernota 2026	2026	2027	2028	2029
Structureel	-310	-450	3.010	795
Incidenteel	-855	-140	-180	-
Saldo Kadernota 2026	-1.165	-590	2.830	795

Voor het opstellen van de begroting 2026 diende de Kadernota 2026 als basis. Op basis van de nieuwe uitgangspunten hebben we de begroting opgesteld. De stelposten voor indexerings- en de groei van Diemen hebben we verdeeld, de afschrijvingslasten en financieringskosten van het geactualiseerde meerjareninvesteringsplan zijn doorgerekend en de toerekening van de personeelskosten is geactualiseerd.

Tevens zijn alle ontwikkelingen en ambities uit de Kadernota 2026 verwerkt. Na vaststelling van de kadernota hebben zich nog nieuwe ontwikkelingen voorgedaan. Deze zijn opgenomen bij het opstellen van de begroting 2026. Verderop in dit hoofdstuk maken we de gewijzigde en nieuwe beleidsvoorstellen met een financieel effect inzichtelijk.

De verwerkingen van de ontwikkelingen en ambities leiden tot onderstaand geactualiseerd meerjarenperspectief 2026 - 2029.

Begroting 2026	2026	2027	2028	2029
Structureel	390	25	2.635	1.530
Incidenteel	-1.360	-435	-245	-170
Saldo Begroting 2026	-970	-410	2.390	1.360

Uit bovenstaand overzicht blijkt voor alle jaren een positief structureel saldo. Het incidenteel negatieve saldo in 2026 verrekenen we met de Algemene Reserve.

Vanaf 2028 verbetert het structurele saldo door het wegvallen van de jaarlijkse dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen (+/+ € 2,9 miljoen).

Ondanks dat we weten dat de realisatie van het zwembad na 2029 zal zijn, willen we in de sturing op het meerjarenperspectief rekening houden met de extra lasten die hieruit voortvloeien. Daarom zien we in 2029 het positieve saldo teruglopen. We houden vanaf 2029 rekening met de afschrijvingslasten voor de bouw van een nieuw sportcentrum en zwembad (-/- € 1,5 miljoen). Ook houden we in het perspectief rekening met de afbouw van de compensatieregeling als gevolg van de herverdeling van het Gemeentefonds. Vanaf 2027 verwachten we jaarlijks € 450.000 minder inkomsten te ontvangen. Dit loopt op tot totaal € 3,2 miljoen minder inkomsten.

Niet zichtbaar in het getoonde perspectief maar wel van belang voor de financiële ruimte na 2029 is dat vanaf 2030 de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare ruimte mee gaan tellen. De afschrijvingslasten hebben een oplopend negatief effect op het structurele meerjarenperspectief.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De risico's en de berekening van het weerstandsvermogen hebben we geactualiseerd.

De risico's met structurele gevolgen blijven extra onze aandacht houden. In de paragraaf

'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' hebben we de belangrijkste risico's opgenomen. Onderstaand treft u de structurele en incidentele weerstandsratio's met een korte toelichting.

De structurele weerstandsratio blijft 'Uitstekend'.

De structurele weerstandsratio geeft een iets vertekend beeld. De berekening van de structurele weerstandsratio is namelijk gebaseerd op het structurele begrotingsaldo van 2026 en niet op de saldi van latere jaren. De ratio van 'Uitstekend' staat onder druk. Met name de inkomsten vanuit het Rijk vormen een groot risico. Ook de risico's van de 'open-einde' regelingen binnen het sociaal domein en de bijstand blijven bestaan. Anticiperend hierop hebben we in de Kadernota 2026 alvast rekening gehouden met de afbouw van de compensatieregeling van het Gemeentefonds (-/- € 450.000 per jaar) en is een structurele stelpost opgenomen voor de kosten van jeugdzorg (€ 500.000).

Bij de Kadernota 2026 hebben we ook de Notitie beweegbaar budget aangeboden. Deze notitie geeft inzicht waar ombuigingen en besparingen mogelijk zijn. De geactualiseerde notitie zullen we gelijktijdig met de Kadernota 2028 aanbieden.

De incidentele weerstandsratio blijft 'Uitstekend'.

De incidentele weerstandsratio wordt voornamelijk beïnvloed door grondexploitaties. De snelle ontwikkelingen en de grote geldstromen die binnen de grondexploitaties omgaan, maken een groot deel uit van de incidentele risico's. Om deze risico's op te vangen is een aparte reserve en voorziening Grondzaken ingesteld.

Begroting 2026 (stand per 1 januari)	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve	32.105	31.125	31.680	34.480
Reserve grondzaken	17.265	17.265	17.265	17.265
Totaal saldo	49.370	48.390	48.945	51.745
incidenteel weerstandsvermogen				

De Algemene reserve en de Reserve grondzaken zijn voor het opvangen van de incidentele risico's. Daarbij aangetekend dat de Reserve Grondzaken alleen ingezet kan worden voor de risico's binnen de grondexploitaties. Het incidenteel weerstandsvermogen is ruim toereikend.

Lokale lastendruk

De sturing op de lokale lastendruk vindt plaats bij vaststelling van de begroting. De uitwerking van de begrotingskaders verwerken we in onze belastingverordeningen. De belastingverordeningen 2026 worden volgens planning in de gemeenteraadsvergadering van december 2025 vastgesteld.

Na vaststelling van de begroting 2026 en de belastingverordeningen 2026 zullen we de Nota lokale heffingen actualiseren en aanbieden aan de raad.

In de kadernota stelden we voor alle belastingen en tarieven met 2,1% te indexeren. Uitzondering daarop is de OZB-opbrengst voor woningen.

OZB-tarief voor woningen

De OZB-aanslag voor een gemiddelde woning is met 5,0% verhoogd. Reden hiervoor is dat er de afgelopen jaren een stevige inflatie heeft plaatsgevonden. De inflatie is niet meegenomen in de indexering van het OZB-tarief. In 2025 hebben we daar voor het eerst een inhaalslag gemaakt. Ook voor 2026 stellen wij voor deze inhaalslag door te zetten. Dit doen we alleen voor het OZB-tarief voor woningen. Het OZB-tarief voor woningen behoort nog steeds binnen de top 20 van laagste tarieven van alle gemeenten.

Onderzoek kostendekkenheid

In 2024 heeft een onderzoek naar de kostendekkendheid van onze leges plaatsgevonden. Uit het onderzoek bleek dat wij conform de wetgeving handelen. De transparantie van het doorrekenen van kosten kan verbeterd worden. Dit hebben we bij het opstellen van deze begroting ter harte genomen. In de paragraaf Lokale heffingen maakten we al inzichtelijk welke kosten toegerekend worden naar de kostendekkende tarieven. Nu is ook inzichtelijk gemaakt welke kosten eventueel extra toegerekend kunnen worden. Daarnaast is binnen de legesverordening kritisch gekeken naar de toerekening van uren.

In de paragraaf 'Lokale heffingen' is terug te lezen wat de tariefswijzigingen voor effecten hebben op de lastendruk voor éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

Autonome en nieuwe ontwikkelingen

Onderstaand treft u een overzicht van alle autonome en nieuwe ontwikkelingen in de begroting 2026 met een financieel effect. Grotendeels komen deze overeen met de ontwikkelingen zoals opgenomen in de Kadernota 2026. Gewijzigde en toegevoegde ontwikkelingen ten opzichte van de Kadernota 2026 zijn gekenmerkt met een '@'.

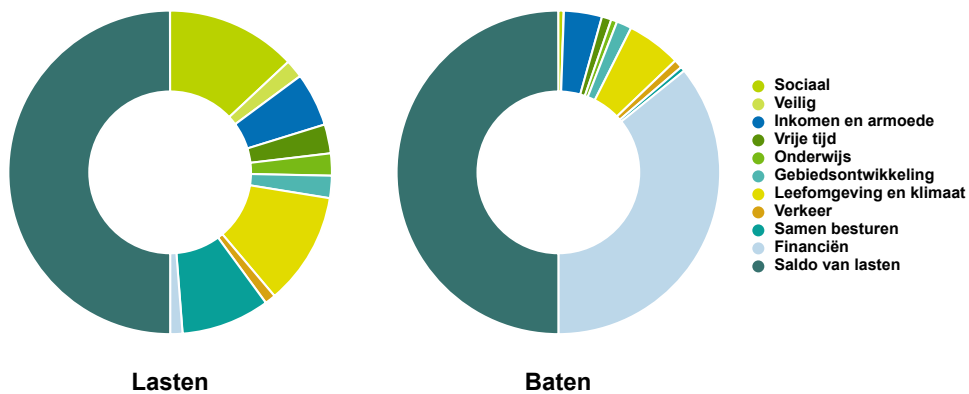
De ontwikkelingen vloeien voort uit de opgaven van het Rijk en de ambities in het coalitieprogramma 'Diemen met elkaar en voor elkaar'. Een toelichting op de ontwikkelingen vindt u terug in de programma's.

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
@ Indexatie tarieven Jeugdhulp	-640	-640	-640	-640
@ Indexatie tarieven Wmo	-260	-260	-260	-260
Hervormingsagenda Jeugd - vervallen taakstelling 2026 en 2027	-990	-1.050	-	-
@ Hervormingsagenda Jeugd - stelpost kosten jeugdzorg	-500	-500	-500	-500
Stevige lokale teams	-100	-	-	-
Gebiedsgericht samenwerken Jeugdhulp	-80	-80	-80	-80
Steunpunt Wonen Diemen	-65	-65	-65	-65
Van Groot naar Beter	-20	-	-	-
Van Groot naar Beter (project Buitenlust)	-50	-	-	-
Preventief aanbod door Ouder en Kindcoaches	-60	-60	-60	-60
Humanitas; Eenzaamheid, rouw en verlies	-25	-25	-25	-25
@ Motie Femicide	-30	-30	-30	-30
Totaal Sociaal	-3.050	-2.940	-1.890	-1.890
Veilig				
Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	-140	-140	-140	-140
Intensiveren aanpak ondermijning	-210	-210	-210	-210
@ Programma Weerbaarheid	-90	-	-	-
Totaal Veilig	-440	-350	-350	-350
Inkomen en armoede				
@ Armoedebeleid - Stadspas	-175	-100	-	-

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Armoedebeloid - Noodhulpbureau	-55	-40	-	-
@ Opvang diverse doelgroepen	-90	-	-	-
Totaal Inkomen en armoede	-320	-140	-	-
Gebiedsontwikkeling				
Versterken expertise en capaciteit voor uitvoering Omgevingswet	-155	-155	-155	-155
Nieuwe wetgeving volkshuisvesting en actualiseren Huisvestingsverordening	-50	-	-	-
Geluidadvisering woningbouwprojecten	-25	-	-	-
Organisatie "State of the Region" Amstelland Meerlanden	-5	-	-	-
Totaal Gebiedsontwikkeling	-235	-155	-155	-155
Leefomgeving en klimaat				
Geluidbelastingkaarten en Basisgeluidemissies 2026	-50	-	-	-
Programma Onderhoud Openbare Buitenruimte	-	-	2.900	2.900
Stimuleren zelfbeheer van gemeentegroen	-50	-50	-50	-50
Totaal Leefomgeving en klimaat	-100	-50	2.850	2.850
Verkeer				
Actualiseren Parkeerbeleidsplan	-60	-	-	-
Onderzoek optimaliseren fiets- en voetgangersnetwerk	-40	-	-	-
Totaal Verkeer	-100	-	-	-
Samen besturen				
Gemeenteraadsverkiezingen 2026	-5	-	-	-
@ Datagedreven werken - structureel	-45	-45	-45	-45
@ Datagedreven werken - incidenteel	-60	-95	-65	-30
Bedrijfsvoering / bijdrage Duo+ (Informatieveiligheid)	-60	-60	-60	-60
Strategisch personeelsbudget	-250	-250	-250	-250
Strategisch personeelsbudget - Incidenteel	-200	-	-	-
@ Proces besparingen en ombuigingen	285	285	285	285
Totaal Samen besturen	-335	-165	-135	-100
Financiën				
@ Algemene uitkering	5.005	4.625	3.010	2.845
Verhoging OZB met 2,9% tot 5,0%	140	140	140	140
Totaal Financiën	5.145	4.765	3.150	2.985
Totaal Autonome en nieuwe ontwikkelingen	565	965	3.470	3.340

Baten en lasten per programma

Baten en lasten 2026	Lasten ¹	Baten ²
Sociaal	-29.915	1.135
Veilig	-5.005	465
Inkomen en armoede	-12.737	9.424
Vrije tijd	-7.295	2.301
Onderwijs	-4.920	1.369
Gebiedsontwikkeling	-5.479	3.517
Leefomgeving en klimaat	-25.781	12.230
Verkeer	-2.585	1.988
Samen besturen	-20.417	1.487
Financiën	-2.875	82.123
Totaal	-117.008	116.038
Saldo van baten en lasten		-970



¹ Dit betreft de structurele en incidentele lasten per programma inclusief de toevoegingen aan reserves.

² Dit betreft de structurele en incidentele baten per programma inclusief de onttrekkingen uit reserves.

Structureel evenwicht

Structureel evenwicht

Het toezicht van de provincie richt zich op het meerjarige structurele evenwicht van de begroting. Uit onderstaand overzicht blijkt een positief structureel saldo in 2026. Het incidentele negatieve saldo verrekenen we met de algemene reserve.

In 2027 is loopt het positieve saldo iets terug tot een klein negatief saldo.

Vanaf 2028 verbetert het structurele saldo fors door het wegvallen van de jaarlijkse dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen (+/+ € 2,9 miljoen).

Ondanks dat we weten dat de realisatie van het zwembad na 2029 zal zijn, willen we in de sturing op het meerjarenperspectief rekening houden met de extra lasten die hieruit voortvloeien. Daarom zien we in 2029 het positieve saldo teruglopen. We houden vanaf 2029 rekening met de afschrijvingslasten voor de bouw van een nieuw sportcentrum en zwembad (-/- € 1,5 miljoen).

Niet zichtbaar in het getoonde perspectief maar wel van belang voor de financiële ruimte na 2029 is dat vanaf 2030 de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare ruimte mee gaan tellen. De afschrijvingslasten hebben een olopend negatief effect op het structurele meerjarenperspectief.

Totaal Programma's	2026	2027	2028	2029
Structureel				
- lasten	-113.746	-115.046	-112.036	-115.358
- baten	113.837	114.537	114.585	116.452
- toevoegingen aan reserves	-161	-149	-358	-150
- onttrekkingen aan reserves	459	683	444	586
Saldo structureel	390	25	2.635	1.530
Incidenteel				
- lasten	-3.100	-725	-245	-170
- baten	1.190	290	-	-
- toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
- onttrekkingen aan reserves	550	-	-	-
Saldo incidenteel	-1.360	-435	-245	-170
Totaal saldo van baten en lasten	-970	-410	2.390	1.360

Uitsplitsing incidentele posten:

Incidentele lasten	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
Aanvullend vervoer Diemen	-35			
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	-325			
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) - correctie 2025	-5			
Integraal zorgakkoord (IZA)	-200			
POK-middelen	-115	-115		
Stevige lokale teams	-100			
Wetsvoorstel Van school naar duurzaam werk	-55			
WMO inkomens en vermogenafhankelijke eigen bijdrage	-175			
Subsidie zwembad AGO	-55	-55		
Totaal Sociaal	-1.065	-170	-	-

Incidentele lasten	2026	2027	2028	2029
Veilig				
Programma Weerbaarheid	-90			
Totaal Veilig	-90	-	-	-
Inkomen en armoede				
Armoedebeleid - Stadspas	-175	-100		
Armoedebeleid - Noodhulpbureau	-55	-40		
Opvang diverse doelgroepen	-90			
Totaal Inkomen en armoede	-320	-140	-	-
Vrije tijd				
Theater De Omval (incidentele subsidie)	-75			
Versterken lokale bibliotheekstelsel	-100			
Totaal Vrije tijd	-175	-	-	-
Gebiedsontwikkeling				
Actualiseren Huisvestingsverordering	-50	-	-	-
Inhuur geluidsadviseur	-25	-	-	-
Opstellen omgevingsplan	-215	-215	-180	-140
Organisatie "State of the Region Amstelland"	-5	-	-	-
Van Groot naar Beter	-20	-	-	-
Van Groot naar Beter - project Buitenlust	-50	-	-	-
Totaal Gebiedsontwikkeling	-365	-215	-180	-140
Leefomgeving en klimaat				
Vernieuwen geluidbelastingkaart	-50			
Totaal Leefomgeving en klimaat	-50	-	-	-
Verkeer				
Actualiseren Parkeerbeleidsplan	-60			
Onderzoek optimalisatie fiets- en voetgangersnetwerk	-40			
Totaal Verkeer	-100	-	-	-
Samen besturen				
Claim wet open overheid	-60			
Datagedreven sturing	-60	-95	-65	-30
Diemen 800 jaar	-480			
POK-middelen	-45	-45		
Uitkering Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)	-25			
Strategische personeelsplanning	-200			
Raadscommunicatie verkiezingen 2026	-5			
Projectleider Dienstverlening	-60	-60		
Totaal Samen besturen	-935	-200	-65	-30
Totaal incidentele lasten	-3.100	-725	-245	-170

Incidentele baten	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	325			
Integraal zorgakkoord (IZA)	200			
Wetsvoorstel Van school naar duurzaam werk	55			
WMO inkomens en vermogenafhankelijke eigen bijdrage	-20			
Totaal Sociaal	560	-	-	-
Gebiedsontwikkeling				
Opstellen omgevingsplan	115	130		
Totaal Gebiedsontwikkeling	115	130	-	-

Incidentele baten	2026	2027	2028	2029
Financiën				
Wet open overheid	60			
POK-middelen	160	160		
Versterken lokale bibliotheekstelsel	100			
WMO inkomens en vermogenafhankelijke eigen bijdrage	195			
Totaal Financiën	515	160	-	-
Totaal incidentele baten	1.190	290	-	-

Incidentele toevoegingen reserves	2026	2027	2028	2029
Er zijn geen incidentel dotaties				
Totaal incidentele dotaties	-	-	-	-

Incidentele onttrekkingen	2026	2027	2028	2029
Vrije tijd				
Omval Incidentele subsidie	75			
Totaal Vrije tijd	75	-	-	-
Samen besturen				
Diemen 800jaar	475			
Totaal Samen besturen	475	-	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen	550	-	-	-